

**Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap**

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

NHL Stenden
t.a.v. het College van Bestuur
Postbus 1080
8900 CB LEEUWARDEN

**Hoger Onderwijs en
Studiefinanciering**
Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Onze referentie
24160978

Uw brief van
28 februari 2020

Uw referentie
2020/398

Bijlagen
1

Een belanghebbende kan tegen dit besluit binnen zes weken na de dag waarop het besluit hem is toegezonden schriftelijk bezwaar maken. De belanghebbende dient daartoe een bezwaarschrift in bij De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, onder vermelding van "Bezwaar", ter attentie van DUO Bezwaarschriftencommissie, Postbus 30205, 2500 GE Den Haag. Meer informatie over het maken van bezwaar vindt u op www.duo.nl/zakelijk onder 'Oneens met Duo'.

Datum 1 mei 2020
Betreft Besluit macrodoelmatigheid nevenvestiging associate degree-opleiding
Didactisch Educatief Professional

Geacht College,

Met uw brief van 28 februari 2020, door de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs (hierna: CDHO) ontvangen op 2 maart 2020, hebt u mij het voornemen voorgelegd om de associate degree-opleiding Didactisch Educatief Professional tevens als bekostigde opleiding te verzorgen in Groningen.

Advies CDHO

De CDHO heeft mij bij brief van 7 april 2020, kenmerk 2020/018, positief geadviseerd over uw aanvraag. Dit advies, dat integraal deel uitmaakt van dit besluit, treft u hierbij aan.

Besluit

Gelet op het bovengenoemd advies van de CDHO, het bepaalde in de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (hierna: WHW) en in de Regeling macrodoelmatigheid hoger onderwijs (hierna: Regeling), heb ik besloten in te stemmen met uw voornemen om de associate degree-opleiding Didactisch Educatief Professional tevens als bekostigde opleiding te verzorgen in Groningen. Met toepassing van artikel 6.2, derde lid, van de WHW, beperk ik mijn instemming tot de deeltijdvariant.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor mijn besluitvorming is gelegen in artikel 7.17 van de WHW. Voorts is de Regeling leidraad geweest voor mijn afwegingen.

Motivering

Overeenkomstig het advies van de CDHO, concludeer ik dat uw aanvraag voldoet aan de criteria a en b van artikel 4, eerste lid, van de Regeling. Voor de nadere motivering verwijs ik u naar het advies van de CDHO.

Croho-procedure

Ingevolge artikel 7.17 vierde lid, van de WHW vervalt dit besluit indien de opleiding niet binnen zes maanden na dagtekening van dit besluit is geregistreerd in het Centraal register opleidingen hoger onderwijs (Croho). Voor de registratie

van uw opleiding kunt u gebruik maken van a-Croho. Mocht u vragen hebben over de registratie, dan kunt u contact opnemen met registersho@duo.nl.

Onze referentie
24160978

Een afschrift van deze brief is verzonden aan de CDHO, de NVAO, DUO-Groningen, de Inspectie van het Onderwijs en de Vereniging Hogescholen.

de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
namens deze,
de directeur Hoger Onderwijs en Studiefinanciering,

F.A. Hofman

Wegens de genomen crisismaatregelen rondom het coronavirus is deze brief niet ondertekend.

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
t.a.v. de Minister
mw. mr. drs. I.K. van Engelshoven
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Postadres
Postbus 85498
2508 CD Den Haag
Bezoekadres
Parkstraat 83
2514 JG Den Haag
T: 070 8505300
W: www.cdho.nl
E: info@cdho.nl

Advies nevenvestiging

Onderwerp	Ons Kenmerk	Datum
Nevenvestiging NHL Stenden deeltijd hbo Associate degree Didactisch Educatief Professional Groningen	2020/018	07/04/2020

Geachte mevrouw Van Engelshoven,

Op 02/03/2020 heeft de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs het voornemen ontvangen van NHL Stenden om de hbo Associate degree Didactisch Educatief Professional als bekostigde opleiding te verzorgen te Groningen (brief van 28/02/2020 met kenmerk 2020/398). De aanvraag was voorzien van alle voor de beoordeling benodigde gegevens en is door de commissie in behandeling genomen.

Advies Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

Gelet op het hierna volgende adviseert de commissie u om positief te besluiten op het verzoek van NHL Stenden om de hbo Associate degree Didactisch Educatief Professional als bekostigde opleiding te Groningen te verzorgen. De commissie adviseert daarbij om de toestemming te beperken tot de deeltijdvariant op grond van art. 6.2 lid 3 WHW.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor dit advies is gelegen in art. 7.17 van de Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (WHW). Voorts heeft de Regeling macrodoelmatigheid hoger onderwijs van 20 juni 2018, verder te noemen de Regeling, voor de commissie als leidraad gediend. Het beoordelingskader treft u in de bijlage bij dit advies aan.

Omschrijving van de aanvraag

Aanvrager wil de hbo Associate degree Didactisch Educatief Professional in Groningen aanbieden. Het gaat om een Nederlandstalige hbo Associate degree in het Croho onderdeel Onderwijs. De opleiding omvat 120 EC en wordt in deeltijdvorm aangeboden. De opleiding is gericht op drie leeruitkomsten: verzorgen van onderwijs, werken in een organisatie en persoonlijke en professionele ontwikkeling. De opleiding richt zich enerzijds op het opscholen van studenten met

een mbo-niveau 4 diploma en medewerkers in het onderwijs anderzijds op zij-instromers vanuit de arbeidsmarkt met vakvaardigheden. De opgeleide hbo-er van de Associate degree Didactisch Educatief Professioneel verricht onderwijsondersteunende werkzaamheden die rechtstreeks verband houden met het onderwijsleerproces onder de verantwoordelijkheid van een docent en team. Afgestudeerden van de opleiding kunnen aan de slag als (senior) instructeur in het middelbaar- en hoger beroepsonderwijs of als lerarenondersteuner in het primair- en voortgezet onderwijs.

Motivering

De aanvraag voldoet naar mening van de commissie aan de criteria a en b in art. 4 lid 1 van de Regeling. Aangezien de door aanvrager aangetoonde arbeidsmarktbehoefte voornamelijk bestaat uit een opscholingsbehoefte (in Noord-oost Nederland), ziet de commissie enige ruimte om uitsluitend de deeltijdvariant te realiseren in het bekostigde domein.

Beoordeling criterium a

Aanvrager stelt dat de hbo Associate degree Didactisch Educatief Professioneel aansluit op een arbeidsmarktbehoefte in combinatie met een maatschappelijke behoefte.

Beoordeling arbeidsmarktbehoefte

Ter onderbouwing van de arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de Ad Didactisch Educatief Professioneel (hierna ook: DEP) verwijst aanvrager naar het onderzoek 'Associate degree Educatief Professioneel/ Didactisch Ondersteuner' (9 november 2018) dat aanvrager door BBO heeft laten uitvoeren. In dit rapport wordt verwezen naar gegevens uit ROA's database AIS, 16 interviews en 1 groepsinterview onder werkveldpartijen. Daarnaast verwijst aanvrager naar het rapport 'Onderwijsondersteuners in het mbo. Afbakening, lokalisering en toerusting' van het Expertisecentrum Beroepsonderwijs/ECBO (2019), de 'Sectoranalyse onderwijs. Eindrapport' van Regioplan beleidsonderzoek (2017) en naar het onderzoeksrapport van ABF Research 'Medewerkers in het mbo. Omvang en kenmerken van werkgelegenheid en dynamiek' (2018). Tot slot heeft aanvrager 10 adhesieverklaringen van onderwijsinstellingen uit de regio bij het dossier gevoegd.

De commissie merkt op dat aanvrager verwijst naar de ROA prognoses tot 2022. Op 3 december 2019 heeft ROA de nieuwe prognoses tot 2024 gepubliceerd. Dat betekent dat aanvrager heeft verwezen naar de oude indeling in opleidingstypes en beroepsgroepen en naar verouderde prognoses. De commissie hanteert altijd de meest recente gegevens. De commissie acht met aanvrager binnen ROA's database het opleidingstype hbo leraar beroepsgerichte vakken het meest relevant, omdat binnen dit opleidingstype de verwante Ad's Onderwijsondersteuner Gezondheidszorg en

Welzijn, Onderwijsondersteuner Techniek, Onderwijsondersteuner Consumptieve Techniek I en II, Onderwijsondersteuner Omgangskunde, Onderwijsondersteuner Educatie en Kennismanagement Groene Sector en Onderwijsondersteuner Technisch Beroepsonderwijs zijn opgenomen. Dit opleidingstype is thans in de database opgenomen onder de naam 'bachelor lerarenopleiding algemene en beroepsgerichte vakken'. ROA typeert de toekomstige arbeidsmarktsituatie voor afgestudeerden van het opleidingstype bachelor lerarenopleiding algemene en beroepsgerichte vakken als 'goed'. ROA verwacht grote knelpunten in de toekomstige personeelsvoorziening in 2024 (tabel 1).

Tabel 1. Arbeidsmarktprognose opleidingstype bachelor lerarenopleiding algemene en beroepsgerichte vakken

Opleidingstype	Arbeidsmarktprognose variabele	Indicator	Aantal	Totaal % 6 jr.	Gem. jaarlijks %	Typering
>> Bachelor - lerarenopleiding algemene en beroepsgerichte vakken	verwachte uitbreidingsvraag tot 2024		2900	3	0.5	laag
>> Bachelor - lerarenopleiding algemene en beroepsgerichte vakken	verwachte vervangingsvraag tot 2024		25700	28	4.2	hoog
>> Bachelor - lerarenopleiding algemene en beroepsgerichte vakken	verwachte baanopeningen tot 2024		28700	32	4.7	hoog
>> Bachelor - lerarenopleiding algemene en beroepsgerichte vakken	verwachte instroom van schoolverlaters tot 2024		18800	21	3.2	gemiddeld
>> Bachelor - lerarenopleiding algemene en beroepsgerichte vakken	ITKP toekomstige knelpunten personeelsvoorziening in 2024	0.92				groot
>> Bachelor - lerarenopleiding algemene en beroepsgerichte vakken	ITA toekomstige arbeidsmarktsituatie in 2024	0.92				goed

Bron: ROA, AIS

De commissie acht verder binnen ROA's database AIS de opleidingstypen bachelor onderwijskunde en bachelor sociaal pedagogisch werk relevant. Bachelor onderwijskunde is relevant omdat deze de verwante Ad Pedagogisch Professional Kind en Educatie bevat en bachelor sociaal pedagogisch werk omdat deze de verwante Ad Pedagogisch Educatief Professional bevat. ROA typeert de arbeidsmarktperspectieven voor afgestudeerden van het opleidingstype bachelor onderwijskunde als 'goed'. ROA verwacht grote knelpunten in de toekomstige personeelsvoorziening in 2024 (tabel 2). Het aantal baanopeningen is hoger dan het aantal instromende schoolverlaters.

Tabel 2. Arbeidsmarktprognose opleidingstype bachelor onderwijskunde

Opleidingstype	Arbeidsmarktprognose variabele	Indicator	Aantal	Totaal % 6 jr.	Gem. jaarlijks %	Typering
>> Bachelor - onderwijskunde	verwachte uitbreidingsvraag tot 2024		3200	7	1.1	hoog
>> Bachelor - onderwijskunde	verwachte vervangingsvraag tot 2024		7900	17	2.7	gemiddeld
>> Bachelor - onderwijskunde	verwachte baanopeningen tot 2024		11100	24	3.7	gemiddeld
>> Bachelor - onderwijskunde	verwachte instroom van schoolverlaters tot 2024		11500	25	3.8	gemiddeld
>> Bachelor - onderwijskunde	ITKP toekomstige knelpunten personeelsvoorziening in 2024	1				groot
>> Bachelor - onderwijskunde	ITA toekomstige arbeidsmarktsituatie in 2024	1				goed

Bron: ROA, AIS

ROA typeert de arbeidsmarktperspectieven voor afgestudeerden van het opleidingstype bachelor sociaal pedagogisch werk als 'goed'. ROA verwacht grote knelpunten in de toekomstige

personeelsvoorziening in 2024 (tabel 2). Het aantal baanopeningen is iets hoger dan het aantal instromende schoolverlaters.

Tabel 3. Arbeidsmarktprognose opleidingstype bachelor sociaal pedagogisch werk

Opleidingstype	Arbeidsmarktprognose variabele	Indicator	Aantal	Totaal % 6 jr.	Gem. jaarlijks %	Typering
> > Bachelor - sociaal pedagogisch werk	verwachte uitbreidingsvraag tot 2024		7400	11	1.7	erg hoog
> > Bachelor - sociaal pedagogisch werk	verwachte vervangingsvraag tot 2024		7700	11	1.8	laag
> > Bachelor - sociaal pedagogisch werk	verwachte baanopeningen tot 2024		15100	22	3.4	gemiddeld
> > Bachelor - sociaal pedagogisch werk	verwachte instroom van schoolverlaters tot 2024		11000	16	2.5	laag
> > Bachelor - sociaal pedagogisch werk	ITKP toekomstige knelpunten personeelsvoorziening in 2024	0.95				groot
> > Bachelor - sociaal pedagogisch werk	ITA toekomstige arbeidsmarktsituatie in 2024	0.95				goed

Bron: ROA, AIS

Aanvrager acht binnen ROA's database het opleidingstype mbo 4 onderwijs eveneens relevant. De commissie deelt de stelling van aanvrager, ondanks het feit dat dit een lager opleidingsniveau betreft, daar binnen dit opleidingstype de verwante mbo-4 opleidingen tot Onderwijsassistent, Praktijkondersteuner en Instructeur mbo zijn opgenomen. Dit opleidingstype is thans in de database opgenomen onder de naam 'mbo4 - pedagogisch werk'. ROA typeert de toekomstige arbeidsmarktsituatie voor afgestudeerden van het opleidingstype mbo4 - pedagogisch werk als 'matig'. ROA verwacht vrijwel geen knelpunten in de toekomstige personeelsvoorziening in 2024.

Aanvrager doet binnen het AIS van ROA voorts een beroep op de arbeidsmarktprognose voor de beroepsgroep leidsters kinderopvang en onderwijsassistenten. De commissie kent meer gewicht toe aan de prognoses van ROA die zien op de opleidingstypes dan aan de prognoses van ROA die zien op de beroepsgroepen. Daartoe overweegt de commissie dat de opleidingscategoríeen een specifiek beeld geven van de arbeidsmarktbehoefte omdat daarin de uitstroom uit een cluster verwante opleidingen wordt gerelateerd aan verwachte baanopeningen voor dit type afgestudeerden. Om die reden kent de commissie in algemeenheid het meeste gewicht toe aan relevante opleidingstypen in ROA's database AIS. ROA verwacht voor de beroepsgroep leidsters kinderopvang en onderwijsassistenten vrijwel geen knelpunten in de toekomstige personeelsvoorziening in 2024.

Aanvrager verwijst verder naar interviews die door BBO in de loop van 2018 en 2019 zijn gehouden met 16 vertegenwoordigers van relevante werkveldpartijen. Bij het onderzoek zijn korte gespreksverslagen gevoegd waardoor de antwoorden verifieerbaar zijn. Alle respondenten geven aan dat zij de Ad opleiding een relevante opscholingsvorm vinden voor mbo'ers die door willen studeren en voor zij-instromers uit het bedrijfsleven die het onderwijs in willen. De respondenten geven aan dat zij in het voorstel twee kansrijke opleidingsrichtingen zien; één voor het beroepsonderwijs en één voor het primair en voortgezet onderwijs. Uit de verslagen blijkt dat de respondenten het lastig vinden om de arbeidsmarktbehoefte te kwantificeren. Slechts twee respondenten doen een uitspraak over een concrete arbeidsmarktbehoefte. Één respondent verwacht binnen de eigen organisatie een totale opscholingsbehoefte van een tiental medewerkers, een andere respondent verwacht 2 à 3 medewerkers per jaar te kunnen interesseren voor deze Ad. De commissie constateert dat uit de interviews een geringe opscholingsbehoefte naar voren komt.

Verder refereert aanvrager aan een enquête die BBO in opdracht van aanvrager heeft uitgezet onder 26 scholen in Noord-Nederland waar onderwijsassistenten en instructeurs werkzaam zijn. Volgens aanvrager is de vragenlijst door 36 respondenten ingevuld en hebben 21 van deze respondenten aangegeven deze Ad 'misschien wel' (14) of 'zeker' (7) te willen volgen. Aangezien de resultaten van het onderzoek niet bij het dossier zijn gevoegd, heeft de commissie deze gegevens niet kunnen verifiëren.

Het Expertisecentrum Beroepsonderwijs (ECBO) heeft in 2016 in opdracht van de MBO Raad onderzoek gedaan naar de rol en positie van onderwijsondersteuners in het mbo. In het rapport 'Onderwijsondersteuners in het mbo. Afbakening, lokalisering en toerusting' heeft het ECBO alle gebruikte termen voor onderwijsondersteuners ondergebracht in een tweetal functietypes: de onderwijsassistent en de instructeur. De hbo Ad DEP richt zich op de instructeur die, in tegenstelling tot de onderwijsassistent, zelfstandig instructie geeft (onder verantwoordelijkheid van de docent) en zich daadwerkelijk bezighoudt met de basisvaardigheden. Ten tijde van de publicatie van de 'Sectoranalyse onderwijs' van Regioplan in 2017 had het beroep van onderwijsondersteuner nog geen plek in het functiehuis van het onderwijs en was het ook zonder opleiding mogelijk om als onderwijsondersteuner aan de slag te gaan. Het ligt volgens aanvrager in de lijn der verwachting dat de wettelijke verankering van een formele bevoegdheid voor instructeurs in het mbo een positief effect zal hebben op de vraag naar afgestudeerden op niveau 5. De commissie volgt dit betoog.

Volgens aanvrager wordt dit beeld bevestigd door het onderzoeksrapport 'Medewerkers in het mbo. Omvang en kenmerken van werkgelegenheid en dynamiek' van ABF Research. Het aantal instructeurs is in 2015 ten opzichte van 2009 met 319% gestegen naar 2.080 instructeurs (p. 9 en 10). Volgens het rapport is de stijging met name toe te schrijven aan betere registraties van de MBO Raad en het Ministerie van OCW. De meeste instructeurs zijn opgeleid op niveau 'midden' (mbo-2, -3 en -4, havo en vwo bovenbouw en propedeuse wo). Het percentage instructeurs opgeleid op dit niveau nam echter af van 73,1% in 2009 naar 58,2% in 2015. Het percentage instructeurs op opleidingsniveau 'hoog' (hoger onderwijs), de doelgroep van de voorgenomen opleiding Ad DEP, nam juist toe van 21,0% in 2009 naar 37,7 % in 2015. Deze ontwikkeling illustreert de verschuiving van mbo- naar een hoger niveau bij onderwijsondersteuners. De commissie volgt aanvrager in haar betoog dat de Ad DEP aansluit bij de beschreven ontwikkeling.

Ten slotte heeft aanvrager 10 ondertekende adhesieverklaringen bijgevoegd. De opscholingsbehoefte die uit deze verklaringen naar voren komt beslaat volgens aanvrager tussen de 40 en 60 studenten per jaar. De commissie stelt vast dat 1 werkgever verwacht dat zij de komende jaren 20 medewerkers per jaar wil aanmelden voor de voorgenomen Ad DEP. 1 werkgever verwacht de komende jaren 20 medewerkers aan te melden. 1 werkgever verwacht de komende jaren 5 medewerkers aan te melden. 6 werkgevers hebben verklaard de komende jaren een aantal / enkele medewerkers te zullen aanmelden. De commissie komt op grond van de adhesieverklaringen anders dan aanvrager op een behoefte van tussen de 40 en 50 studenten per jaar. Redengevend hiertoe is dat de behoefte in de adhesieverklaringen zien op het aantal medewerkers voor de komende jaren en niet per jaar. De commissie is van oordeel dat deze adhesieverklaringen wijzen op een arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding.

De commissie concludeert op grond van het bovenstaande dat aanvrager een arbeidsmarktbehoefte, die hoofdzakelijk bestaat uit een opscholingsbehoefte, aannemelijk heeft gemaakt.

Beoordeling maatschappelijke behoefte

Ter onderbouwing van de maatschappelijke behoefte aan de Ad DEP verwijst aanvrager naar het akkoord 'Investeren in onderwijskwaliteit' waarin de kwaliteitsafspraken tussen het Ministerie van OCW, ISO, LSVb, de VH en de VSNU voor de periode 2019-2024 zijn vastgelegd, de websites functiemix.nl, onderwijsincijfers.nl, [pagina 5 van 11](http://rijksoverheid.nl/onderwerpen/werken-in-het-</p></div><div data-bbox=)

onderwijs/aanpaktekort-aan-leraren, het 'Voorstel bekwaamheidseisen onderwijsondersteunend personeel in het mbo' van de Beroepsvereniging opleiders mbo en het Expertisecentrum Beroepsonderwijs (2016), het 'Kwaliteitskader bekwaamheidseisen voor instructeurs' van de MBO Raad (2018), het 'Besluit bekwaamheidseisen instructeurswerkzaamheden beroepsonderwijs' (2018), de publicatie 'Hoger Onderwijs 2017-2021' van de Vereniging Hogescholen (2017) en het WRR rapport 'Naar een lerende economie' (2013).

Aanvrager betoogt dat de Ad DEP aansluit op de kwaliteitsafspraken omdat in deze kwaliteitsafspraken is vastgelegd dat de hogescholen en universiteiten een gevarieerd opleidingenaanbod op verschillende niveaus aanbieden (p. 8). De commissie is van mening dat het streven naar een gevarieerd opleidingenaanbod zo algemeen is dat hier niet direct een maatschappelijke behoefte aan de Ad DEP uit volgt.

Vervolgens beschrijft aanvrager aan de hand van de website functiemix.nl dat het Ministerie van OCW streeft naar meer functiedifferentiatie in het primair, voortgezet en speciaal onderwijs. Volgens aanvrager blijkt uit deze website dat OCW inzet op differentiatie aan de 'bovenkant' door de inzet van leraren met een speciale functie of extra taken en aan de 'onderkant' door de inzet van onderwijs- of klassenassistenten (mbo niveau 3 en 4) en leraarondersteuners (Ad niveau). De commissie constateert dat de website functiemix.nl inzichtelijk maakt hoe de verhouding tussen aantallen medewerkers in de schalen L10, L11 en L12 op dit moment is en dat OCW streeft naar meer differentiatie in lerarenteams. Op deze website is echter geen informatie opgenomen over onderwijs- en klassenassistenten, noch over leraarondersteuners. Uit deze website is dus geen maatschappelijke behoefte aan een Ad DEP af te leiden.

Aanvrager betoogt verder dat de Ad DEP een deeloplossing kan vormen voor de toenemende lerarentekorten in het primair en voortgezet onderwijs. De verwachte lerarentekorten worden beschreven op de websites onderwijsincijfers.nl en rijksoverheid.nl/onderwerpen/werken-in-het-onderwijs/aanpak-tekort-aan-leraren. Op deze laatste website is beschreven dat de overheid subsidie ter beschikking stelt om onderwijsassistenten de gelegenheid te bieden om een lerarenopleiding te volgen. Uit deze site blijkt echter niet dat de rijksoverheid beleid voert om meer Ad'ers in te zetten om de leraren te ontlasten.

Aanvrager stelt dat de Ad DEP relevant is voor het mbo en hbo omdat Ad'ers als instructeur in deze onderwijssectoren aan het werk kunnen. Uit het Besluit bekwaamheidseisen volgt dat de instructeur in het mbo tenminste op mbo-4 niveau moet fungeren en dat deze vakinhoudelijk, didactisch en pedagogisch bekwaam moet zijn. De commissie constateert dat de Ad DEP een opleiding boven het vereiste niveau is en dat didactiek deel uitmaakt van de opleiding. Uit het dossier blijkt niet dat binnen de Ad pedagogiek of vakinhoudelijke aspecten worden onderwezen.

Voor wat betreft het hbo verwijst aanvrager naar het pamflet 'Hoger Onderwijs 2017-2021' dat de Vereniging Hogescholen als bijdrage aan de gedachtevorming voor het nieuwe kabinet had opgesteld. Daarin breekt de Vereniging Hogescholen een lans voor meer maatwerk en meer differentiatie in het hoger onderwijs. De inzet van leraarondersteuners of instructeurs wordt in dit stuk niet genoemd.

Ten slotte verwijst aanvrager naar het WRR rapport 'Naar een lerende economie' als bewijs voor de stelling dat vaardigheden als samenwerken en creatief denken belangrijk zijn voor de economie. De commissie merkt op dat hieruit geen specifieke maatschappelijke behoefte aan de Ad DEP volgt.

De commissie concludeert op grond van het bovenstaande dat aanvrager niet heeft aangetoond dat de Ad DEP beantwoordt aan een maatschappelijke behoefte.

De commissie concludeert dat aanvrager aannemelijk heeft gemaakt dat de Ad DEP aansluit op een arbeidsmarktbehoefte, die hoofdzakelijk bestaat uit een opscholingsbehoefte. Aanvrager heeft niet aangetoond dat de aanvraag aansluit op een maatschappelijke behoefte. De aanvraag voldoet aan

criterium a in art. 4 lid 1 van de Regeling.

Beoordeling criterium b

Vanaf 02/03/2020 is op de website van de CDHO kennisgegeven van het voornemen van NHL Stenden om de hbo Associate degree Didactisch Educatief Professional in Groningen aan te bieden. Hiermee is aan de instellingen voor hoger onderwijs de mogelijkheid gegeven om hun zienswijzen op dit voornemen kenbaar te maken. Er zijn geen zienswijzen ingediend.

Aanvrager heeft de voorgenomen Ad DEP vergeleken met de Ad's PEP, PEM, PPKE en de Ad Onderwijsondersteuner. De invalshoek van deze bestaande Ad-opleidingen is volgens aanvrager vooral pedagogisch-verzorgend en gericht op met name de kinderopvang en het primair onderwijs. De Ad DEP van NHL Stenden heeft daarentegen een brede opzet, zowel in termen van onderwijssectoren (ook voortgezet onderwijs, mbo en hbo) als inhoudelijk met een zwaarder accent op didactische vaardigheden. Bovendien richt deze Ad DEP zich op het opleiden van professionals die een meer zelfstandige en complexere rol als onderwijsassistent of instructeur bekleden in de begeleiding van groepen leerlingen of studenten. Gelet op de overeenkomsten voor wat betreft de instroomdoelgroep en de positie op de arbeidsmarkt beschouwt de commissie deze opleidingen toch als verwant. De commissie merkt op dat de Ad' s PEP, PEM en PPKE thans samengaan onder één naam: Ad PEP. De commissie merkt voorts op dat NHL Stenden in Leeuwarden reeds de bestaande hbo Ad DEP aanbiedt en dat zij deze naar verwachting per september 2020 als bekostigde opleiding zal verzorgen. Om die reden zijn de instroomgegevens van deze opleiding nog niet bekend.

Aanvrager heeft een overzicht geleverd van de instroom in verwante bekostigde opleidingen. De instroom in verwante onbekostigde opleidingen is niet bekend. De commissie heeft bij de beoordeling van de aanvraag dan ook geen rekening kunnen houden met de belangen van deze opleidingen. De instroom in het verwante bekostigde onderwijsaanbod groeide sterk in de afgelopen twee jaar. Daarbij valt op dat de Ad's tot Onderwijsondersteuner zeer klein en krimpend zijn en dat de groei te vinden is bij de Ad's gericht op kinderopvang en leraarondersteuning.

Tabel 4. Instroom in verwante opleidingen

Opleiding	Instelling	'14-'15	'15-'16	'16-'17	'17-'18	'18-'19
Ad Onderwijsondersteuner Bouwkunde I en II (80062)	Christelijke Hogeschool Windesheim (01VU)	2	0	0		
Ad Onderwijsondersteuner Consumptieve Techniek I en II (80052)	Fontys Hogescholen (30GB)	5	6	7	8	7
	Hogeschool van Amsterdam (28DN)	1	5	2	2	0
	Vilentum Hogeschool (30TX)	1	3	1	0	4
Ad Onderwijsondersteuner Educatie en Kennismanagement Groene Sector (80064)	Vilentum Hogeschool (30TX)	2	4	9	3	12
Ad Onderwijsondersteuner Elektrotechniek I en II (80048)	Christelijke Hogeschool Windesheim (01VU)	1	0	-		
Ad Onderwijsondersteuner Gezondheidszorg en Welzijn (80045)	Hogeschool Leiden (21RI)	7	14	14	4	4
	Hogeschool Rotterdam (22OJ)	7	13	4	5	7
	Hogeschool van Amsterdam (28DN)	10	6	3	3	9
	Hogeschool van Arnhem en Nijmegen (25KB)	9	12	13	19	11
Ad Onderwijsondersteuner Installatietechniek I en II (80050)	Christelijke Hogeschool Windesheim (01VU)	1	0	-		
Ad Onderwijsondersteuner Metaal-Elektro-Installatietechniek (MEI), Mechanische Techniek (80055)	Fontys Hogescholen (30GB)	1	0	0		
Ad Onderwijsondersteuner Motorvoertuigentechniek I en II (80047)	Fontys Hogescholen (30GB)	2	-	-		
Ad Onderwijsondersteuner Omgangskunde (80060)	Hogeschool Leiden (21RI)	17	8	14	4	1
	Hogeschool Utrecht (25DW)	7	0	0	0	
Ad Onderwijsondersteuner Techniek (80051)	Christelijke Hogeschool Windesheim (01VU)	1	1	0		
	Hogeschool Utrecht (25DW)	2	1	0	-	
	Hogeschool van Amsterdam (28DN)	2	-	2	2	6
Ad Onderwijsondersteuner Technisch Beroepsonderwijs (80098)	Christelijke Hogeschool Windesheim (01VU)	15	9	4	13	7
	Fontys Hogescholen (30GB)	10	8	6	7	5
	Hogeschool Rotterdam (22OJ)	2	6	6	0	1

Ad Onderwijsondersteuner Zorg & Welzijn (80059)	Inholland (27PZ)	1	2			
Ad Pedagogisch Educatief Medewerker (80081)	Christelijke Hogeschool Ede (25BA)					9
	Christelijke Hogeschool Windesheim (01VU)					21
	Hanzehogeschool Groningen (25BE)				61	43
	Hogeschool IPABO Amsterdam Alkmaar (21UG)		-	12	27	35
	Hogeschool Rotterdam (22OJ)	108	115	148	109	76
Ad Pedagogisch Educatief Professional (80142)	Fontys Hogescholen (30GB)					156
	Saxion Hogeschool (23AH)					18
Ad Pedagogisch Professional Kind en Educatie (80127)	Hogeschool Zeeland (21MI)					30
	Katholieke PABO Zwolle (00IC)	95	95	95	95	95
Totaal		309	308	340	362	557

Bron: DUO, bewerking ABF

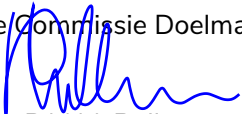
Aanvrager heeft een prognose gemaakt van de instroom in de voorgenomen opleiding op grond van de uitkomsten van een behoefteonderzoek onder onderwijsassistenten en instructeurs van onderwijsinstellingen in Noord-Nederland. Aanvrager verwacht vanuit het primair onderwijs dat minimaal 40 studenten per jaar zullen instromen en vanuit het voortgezet onderwijs minimaal enkele tientallen studenten per jaar zullen instromen. Vanuit het mbo bezien zal volgens aanvrager, gezien de verplichte bekwaamheidseisen voor nieuwe instructeurs, zo goed als zeker instroom komen. De commissie constateert dat aanvrager heeft nagelaten een inschatting te maken van het aantal studenten dat vanuit het middelbaar beroepsonderwijs in de voorgenomen opleiding zullen instromen.

Als de instroom in de bestaande opleidingen en de verwachte instroom in de voorgenomen hbo Associate degree Didactisch Educatief Professional wordt afgezet tegen de arbeidsmarktbehoefte die bij criterium a aannemelijk is gemaakt, blijkt dat er enige ruimte is om deze opleiding binnen het bekostigde domein vorm te geven. Daarbij heeft de commissie in aanmerking genomen dat aanvrager door middel van adhesieverklaringen heeft aangetoond dat de voorgenomen opleiding aansluit bij een (substantiële) behoefte van het werkveld in Noord-oost Nederland. Voorts heeft de commissie van belang geacht dat de voorgenomen Ad en de Ad PEP van de Hanzehogeschool in Groningen slechts enige overlap vertonen wat betreft de inhoud. De voorgenomen Ad is gericht op met name didactische ondersteuning en begeleiding van kinderen tussen 4 en 18 jaar en de Ad PEP van de Hanzehogeschool Groningen is gericht op de pedagogische en didactische begeleiding van kinderen van 0 tot 12.

Vestiging van de opleiding in Groningen heeft geen negatief effect op de landelijke spreiding van het onderwijsaanbod. De commissie concludeert dat er ruimte in het landelijk aanbod bestaat om de hbo Ad DEP in deeltijd te realiseren. De aanvraag voldoet aan criterium b in art. 4 lid 1 van de Regeling.

Gelet op het vorenstaande adviseert de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs u om positief te besluiten op het voorliggende verzoek. De commissie adviseert u om de toestemming te beperken tot de deeltijdvariant op grond van de bevoegdheid in art. 6.2 lid 3 WHW.

De Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

drs. P.M.M. Rullmann

Voorzitter CDHO

Bijlage:

Beoordelingskader macrodoelmatigheid nieuwe opleiding of nevenvestiging

Aan de hand van de in de Regeling macrodoelmatigheid hoger onderwijs van 20 juni 2018 genoemde voorwaarden worden voornemens tot het verzorgen van een nieuwe opleiding beoordeeld op doelmatigheid. Een nieuwe opleiding kan volgens artikel 4 van deze Regeling alleen doelmatig worden geacht indien het voornemen voldoet aan de criteria a en b.

Volgens criterium a heeft het instellingsbestuur aangetoond dat er behoefte bestaat aan de nieuwe opleiding of nevenvestiging, zijnde overwegend een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend maatschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend wetenschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte.

Volgens criterium b dient het instellingsbestuur aan te tonen dat in de behoefte die bij criterium a is aangetoond niet door het bestaande opleidingsaanbod wordt voorzien.

Advies aan de NVAO over naam- en taalkeuze en Croho onderdeel

In de Toelichting op de Regeling is aangegeven dat de CDHO ook een rol heeft bij de beoordeling van de voorgestelde naam en voertaal van de opleiding en bij de voorgestelde positionering in het Croho.

Wat betreft de opleidingsnaam: de CDHO kijkt of de voorgestelde naam van de opleiding passend is, gelet op de namen van verwante opleidingen. Daarbij is het uitgangspunt dat sterk op elkaar lijkende opleidingen dezelfde naam krijgen, om de transparantie van het opleidingsaanbod voor studiekezers en werkgevers te borgen. In het Croho kan ook een internationale (Engelse) naam worden geregistreerd. Dit onderdeel van het CDHO advies is niet gericht aan de Minister van OCW, maar aan de NVAO. Het panel van de NVAO toetst of de naamkeuze gerechtvaardigd is gelet op de inhoud van de opleiding en de namen van vergelijkbare opleidingen (artikel 5.7, vierde lid, onderdeel a, van de WHW).

Wat betreft de taalkeuze: het uitgangspunt in de wet is dat een opleiding in het Nederlands wordt aangeboden. De arbeidsmarktbehoefte kan een reden zijn om een opleiding in een andere taal aan te bieden. Dit onderdeel van het CDHO advies is niet gericht aan de Minister van OCW, maar aan de NVAO. Het panel van de NVAO toetst de motivering van de taalkeuze bij Standaard 2 in het Accreditatiekader.

Wat betreft de positie in het Croho: de CDHO kijkt of de voorgestelde indeling in het Croho passend is, gelet op de indeling van verwante opleidingen. Daarbij is het uitgangspunt dat sterk op elkaar lijkende opleidingen in hetzelfde Croho onderdeel worden geregistreerd, om de transparantie van het opleidingsaanbod voor studiekezers en werkgevers te borgen. Dit onderdeel van het CDHO advies is niet gericht aan de Minister van OCW, maar aan de NVAO. Het panel van de NVAO toetst of de voorgestelde indeling in het Croho aansluit bij de ordening van verwante opleidingen.